

7. Люкшинов А.Н. Стратегический менеджмент: Учебное пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 375 с.
8. Полукаров В.Л. Основы менеджмента: Учеб. пособие. – М.: КНОРУС, 2008. – 240 с.
9. Кабушкин Н.И. Основы менеджмента: Учеб. пособие. – Минск: Новое знание, 2002. – 336 с.
10. Грант Р.М. Современный стратегический анализ. Пер. с англ. / Под ред. В.Н. Фунтова. – СПб.: Питер, 2008. – 560 с.
11. Уолкер-мл. О. Маркетинговая стратегия. Курс МВА: Пер. с англ. / Под ред. И. Клюева. – М.: Вершина, 2006. – 496 с.

Надійшла 14.01.2010

УДК 338.23

А. С. ТЕЛЬНОВ, В. В. ГОНЧАРУК
Хмельницький національний університет

ТЕХНОЛОГІЧНІ ПАРКИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Проаналізовано інноваційну активність промислових підприємств України та Хмельницької області. Досліджено стан нормативно-правового регулювання діяльності технопарків в Україні та зроблено аналіз щодо ефективності їх функціонування. Запропоновано заходи щодо нормалізації їх роботи.

Innovative activity of industrial enterprises of Ukraine and Khmel'nyts'kyi area was analysed. The state of the normatively legal adjusting of activity of technique parks of Ukraine was explored and the analysis in relation to efficiency of their functioning was done in the article. Measures on normalization of their work were offered.

Ключові слова: технологічні парки, інновації, нормативи.

Постановка проблеми. У світовій економіці склалися передумови щодо переходу до чергового етапу науково-технологічної революції. Для нього характерні передусім провідна роль науки, яка втілюється в наукових відкриттях та промислових технологіях, і визначає нові умови функціонування та розвитку суспільства, задоволення зростаючих потреб населення. За таких умов перед українською державою постає серйозне завдання активного розвитку ресурсоорієнтованої, індустріальної економіки, що дозволить зайняти гідне місце серед європейської спільноти, та побудувати високотехнологічну інноваційну економіку. Сьогодні в більшості розвинених країн світу основними елементами інфраструктури, що забезпечує функціонування інноваційної моделі національної економіки є технопарки. Усвідомлюючи важливу роль технопарків, держави цих країн запроваджують для них особливу економічну політику, яка включає надання податкових та кредитних пільг, цільове фінансування окремих інноваційних розробок, державне замовлення на інноваційну продукцію тощо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Проблеми функціонування технологічних парків України є предметом дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених та науковців.

Так, Н. Васильєва, досліджуючи нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності технопарків в Україні вказує на необхідності прийняття додаткових законів та постанов, для покращення ефективності їх функціонування [1]. В. Семиноженко, аналізуючи сучасне становище технологічних парків в Україні як найефективнішого механізму поєднання науки і виробництва, зауважує на необхідності їх подальшого розвитку задля зміцнення національної конкурентоспроможності та підвищення експортного потенціалу [2]. В. Нежиборець, вивчаючи сучасні проблеми, що склалися у функціонування інноваційних підприємств в Україні, пропонує напрями їх вирішення [3].

Отже, проблема технічної модернізації української економіки активно досліджується вченими. Проте вона потребує більш детального вивчення, особливо за умов кризової ситуації, що унеможливило ефективне функціонування технологічних парків.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження сучасного стану функціонування технологічних парків в Україні та визначення основних заходів державної підтримки їх розвитку.

Основний матеріал дослідження. У своїй книзі «Велика шахівниця» відомий вчений Зб. Бжезинський вказує на чотири вирішальних чинника глобальної влади [4, с. 83]:

- 1) військовий – здатність досягти будь-якої точки землі і не мати при цьому суперників;
- 2) економічний – залишатись головним локомотивом глобального розвитку;
- 3) технологічний – зберігати провідні ролі у найновіших сферах, постійно впроваджувати інновації;
- 4) культурний – зберігати за собою незрівнянну привабливість для всього світу, особливо для молоді.

На нашу думку, особливої уваги в сучасних умовах потребує третій чинник, на основі якого ґрунтується економічний та соціальний розвиток держави і відбувається розв'язання глобальних міжнародних суперечностей. Здатність постійно впроваджувати інновації визначає місце країни в

глобальній ієрархії. Це пов'язано з тим, що «...технологічні нововведення, що складають основу національного багатства постіндустріальних країн, на сьогодні не можуть бути ефективно ні скопійовані, а в деяких випадках – навіть використані в межах індустріальних, а тим більше аграрних суспільств» [5, с. 86]. Тому основною рисою нової індустріальної економіки є вироблення та використання нових знань. Ідеться не тільки про інноваційні розробки, а й фундаментальні дослідження та їхнє прикладне втілення. З цього слідує, що будь-яка економічна політика, яка спрямована на розвиток та модернізацію національної економіки повинна поєднувати науку та виробництво.

Згідно з останніми статистичними обстеженнями, у 2008 році інноваційною діяльністю у промисловості України займалися 1397 підприємств, або 13,0% обстежених промислових підприємств (проти 1472 і 14,2% у 2007 р.). У 2006 – 2008 рр. інновації впроваджували 1404 підприємства, у т. ч. 1063 – впроваджували інноваційну продукцію, з яких 364 підприємства – нову тільки для ринку та 863 – нову тільки для підприємства; 1026 підприємств запроваджували нові або суттєво вдосконалені виробничі процеси, з яких 948 нові або вдосконалені методи обробки або виробництва продукції [6, с. 203].

Найгірша ситуація склалася у Хмельницькій області, де у 2008 році інноваційною діяльністю займалися лише 16, або 4,2% обстежених промислових підприємств (проти 25 і 7,3% відповідно у 2007 р.). Протягом 2006 – 2008 рр. інновації в області впроваджували 19 підприємств, у т. ч. 10 підприємств впроваджували інноваційну продукцію, з яких 8 – нову для ринку і всі – нову лише для підприємства; нові або суттєво вдосконалені виробничі процеси впровадили 16 підприємств, з яких усі – нові або вдосконалені методи обробки чи виробництва продукції і лише одне підприємство нові або вдосконалені методи логістики, доставки чи розповсюдження продукції [7, с. 15 – 16].

Беручи до уваги частку підприємств, що займаються інноваційною діяльністю у країнах Західної Європи та США (близько 70 – 80%), а також значний інтелектуальний капітал, надважливим завданням сьогодні для України залишається необхідність створення оновленого національного технологічного сектору економіки, який би поєднував державні та комерційні підприємства в єдину структуру – технопарки. Вони являють собою науково-виробничий територіальний комплекс, який охоплює провідні академічні науково-дослідні інститути, університети, науково-технологічні і промислові підприємства, що мають високий інноваційний потенціал і конкурентоспроможну на світових ринках продукцію [8].

За визначенням Міжнародної асоціації технологічних парків (IASP), технологічний парк є організацією, що керується спеціалістами, головною метою яких є підвищення добробуту місцевої спільноти шляхом просування інноваційної культури, а також конкуренції інноваційного бізнесу і наукових організацій. Для досягнення цієї мети технопарк управляє потоками знань і технологій між університетами, науково-дослідницькими інститутами, компаніями і ринками. Надаючи інкубаційні послуги новим інноваційним компаніям, технопарк полегшує їх створення і зростання [9].

Головною ідеєю створення технологічних парків є комплексна організація наукомісткого виробництва і максимальне сприяння виникненню і запровадженню нових технологій. Але найважливішим було те, що акцент ставився на концентрацію всіх елементів інноваційного процесу, і в першу чергу на творчий потенціал людей, що працюють на базі таких парків. Забезпечувалися всі умови для інтенсифікації та креативізації процесу праці, в результаті чого її основним стимулом була не тільки матеріальна винагорода, а й творчі, моральні та командні чинники, що самі по собі були надто цінними і з матеріальної точки зору, оскільки давали нечувані дивіденди. Інтелектуальний капітал став фактором соціального визнання, катализатором матеріального добробуту і впевненості в майбутньому.

В результаті на Заході виникла нова техніка соціального успіху, що поступово перетворилася на вірець самореалізації для сотень і тисяч людей. Гарантією економічного успіху став успіх у самореалізації, а розвиток особистості й здібностей до продукування знань – справжнім двигуном нової економіки. Сьогодні визначальною стратою західних інноваційно орієнтованих суспільств є так званий *knowledge class*, в більшій мірі контролює економічний розвиток. Його соціальною основою виступає середній клас, а головною ознакою є здатність продукувати нові знання. І саме цей клас в більшій мірі контролює економічний розвиток західних суспільств. Взаємообумовлені процеси накопичення матеріального багатства і вихід на перший план інтелектуальних факторів економічного зростання стали фундаментом виникнення постіндустріального суспільства.

Саме технопарки дозволили поєднати, як технологічні, так і суспільно значущі аспекти постіндустріального суспільства. По-перше, це чинники креативної організації управління – новітні технології організації праці, засновані на принципах «гнучкої спеціалізації» та «модульного виробництва», ідеї «креативної корпорації». По-друге, чинники соціально-мобілізаційного характеру: забезпечення єдиного організаційно-технологічного простору для праці, формування надматеріалістичного ставлення до роботи та корпоративних етичних цінностей. Технопарки можна назвати також науково-економічними структурами, в яких інновація є вхідним і кінцевим продуктом. Це інноватизація не тільки виробничого процесу, але й самих принципів організації виробництва [2, с. 18].

В Україні першим позитивним просуванням у запровадженні фінансових механізмів заохочення розвитку науково-технологічної сфери було прийняття закону «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» від 16 липня 1999 року [10]. У ньому вперше було

законодавчо визначено, що технологічний парк – це юридична особа або група юридичних осіб, що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технопарків з виробничого впровадження наукоємких розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції.

Започаткування в Україні технопарків, які спершу були створені на базі кількох великих науково-дослідних інститутів (Інститут електроварювання ім. Є. О. Патона НАН України, Інститут фізики напівпровідників НАН України, Інститут монокристалів НАН України), не лише зменшило масштаби процесів деградації науково-технічної сфери у згаданих організаціях, але й сприяло початку їхнього відновлення. Механізм цільового надання пільг, які надавалися лише проектам, відповідність яких пріоритетним напрямкам діяльності технопарків підтверджувалася спеціальною державною комісією, виявився дієвим, проте працював доти, доки обсяги податкових і митних пільг, передбачених цим законом, лишалися незначними. Між тим, уже в 2004 році положення зазначеного закону були фактично змінені Законом України «Про Державний бюджет України на 2004 р.», що призвело до порушення збалансованих планів виконання проектів, зокрема в частині суттєвого збільшення видатків підприємств, пов'язаних зі сплатою ввізного мита та ПДВ при митному оформленні сировини, дозвіл на пільговий імпорту яких був наданий при державній реєстрації проектів [11].

Проте у 2006 р. було схвалено Концепцію створення індустріальних (промислових) парків [12], яка повинна була створити сприятливі умови для розміщення в регіонах нових підприємств, залучення надходжень до бюджетів податків, технічного переоснащення, зростання обсягів виробництва конкурентоспроможних товарів та ефективного використання інноваційного потенціалу підприємств, прискорення процесів реструктуризації у галузях промисловості.

25 червня 2009 року було прийнято новий Закон «Про наукові парки», який набирає чинності з 1 січня 2010 року і регулюватиме правові, економічні, організаційні відносини, пов'язані зі створенням та функціонуванням наукових парків. Він спрямований на інтенсифікацію процесів розроблення, впровадження, виробництва інноваційних продуктів та інноваційної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках [13]. Згідно із цим законом пріоритетними напрямками діяльності наукового парку є економічно і соціально зумовлені наукові, науково-технічні та інноваційні напрями діяльності, що відповідають меті створення наукового парку, галузевому профілю та/або спеціалізації вищого навчального закладу та/або наукової установи (які є базовими елементами наукового парку), враховують потреби регіону (території), в якому створено науковий парк.

В Україні система технологічних парків є позитивним прикладом дієвості механізму, що забезпечує реалізацію державної інноваційної політики. Станом на кінець травня 2009 року загальна чисельність технопарків в Україні становить шістнадцять, із яких зареєстровано 12 (таблиця 1) [14]:

Таблиця 1

Перелік чинних технологічних парків, що включені до державного реєстру

№ п/п	Назва інноваційної структури	Термін дії свідоцтва
1	Технологічний парк «Інститут монокристалів»	04 липня 2000 р. – 04 липня 2015 р.
2	Технологічний парк «Інститут електроварювання ім. Є. О. Патона» (технопарк «ІЄЗ ім. Є. О. Патона»)	04 липня 2000 р. – 04 липня 2015 р.
3	Технологічний парк «Вуглемаш»	14 листопада 2001 р. – 14 листопада 2016 р.
4	Технологічний парк «Інститут технічної теплофізики»	03 вересня 2002 р. – 03 вересня 2017 р.
5	Технологічний парк «Українські інформаційно-телекомунікаційні технології» («Укрінфотех»)	01 листопада 2002 р. – 01 листопада 2017 р.
6	Технологічний парк «Київська політехніка»	17 червня 2003 р. – 17 червня 2018 р.
7	Технологічний парк «Інтелектуальні інформаційні технології»	25 грудня 2003 р. – 25 грудня 2018 р.
8	Технологічний парк «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка»	22 червня 2001 р. – 22 червня 2016 р.
9	Технологічний парк «Яворів»	16 серпня 2007 р. – 16 серпня 2022 р.
10	Технологічний парк «Агротехнопарк»	09 жовтня 2007 р. – 09 жовтня 2022 р.
11	Технологічний парк «Текстиль»	04 грудня 2007 р. – 04 грудня 2022 р.
12	Технологічний парк «Машинобудівні технології»	17 листопада 2008 р. – 17 листопада 2023 р.

Ще чотири технологічних парки проходять процедуру реєстрації: «Еко-Україна» (м. Донецьк), «Наукові і навчальні прилади» (м. Суми), «Ресурси Донбасу» (м. Донецьк), «Український мікробіологічний центр синтезу та новітніх технологій» (УМБІЦЕНТ) (м. Одеса).

На даний момент Державне агентство з інвестицій та інновацій, яке ініціювало створення технопарку «Київська політехніка» веде роботу зі створення ще чотирьох технологічних парків:

- 1) нові машини і матеріали (м. Харків);
- 2) збільшення транзитного потенціалу (м. Одеса);
- 3) нові продукти харчування і біотехнології (м. Київ);
- 4) оптимізація природокористування та екологія (м. Донецьк) [15].

Також потрібно відзначити, що у Китайській народній республіці діє три українсько-китайських технопарки (у м. Цзінань, провінція Шаньдун парк співробітництва у сфері високих і нових технологій та два технопарки у м. Харбін, провінція Хейлунцзян, у т.ч. центр зварювальних технологій «Патон-Харбін»), основною метою діяльності яких є формування ефективного механізму для спільної розробки і впровадження у виробництво науково-технічних проектів, освоєння і передачі високих технологій [16].

Усі технопарки України можна поділити на три категорії:

- 1) ті, що створювалися при вузах, НДІ без будь-якої підтримки держави і не мають жодних пільг (технопарк «Львівська політехніка»);
- 2) ті, які функціонують у спеціальних економічних зонах (СЕЗ) і користуються такими ж податковими пільгами, як і решта підприємств цих зон (технопарк «Яворів»);
- 3) ті, які створені на базі великих наукових центрів або ВУЗів, що мають потужні дослідні підрозділи, підпадають під дію Закону України № 991 – XIV від 16 липня 1999 р. «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» і користуються спеціальними пільгами (технопарк «Інститут електрозварювання імені Є.О. Патона», технопарк «Інститут монокристалів», технопарк «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка», технопарк «Вуглемаш», технопарк «Інститут технічної теплофізики», технопарк «Укрінфотех», технопарк «Інтелектуальні інформаційні технології», технопарк «Київська політехніка») [17].

Також розглядається проект створення у Солом'янському районі наукового міста, запропонований муніципальній владі фахівцями Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут». Спричинено це великий кадровим, інтелектуальним та виробничим потенціалом, яким володіє Київ. Так, у Києві розміщено 116 вищих навчальних закладів з понад двадцятитисячним професорсько-викладацьким складом, де навчається 450 тисяч студентів. Працює понад сотня інститутів Національної академії наук та інших відомств, 135 академіків, 266 членів-кореспондентів НАН України. Функціонують сім технопарків, є чимало банків, інноваційних та інвестиційних фондів, потужних іноземних компаній. Однак з-поміж 7181 великих, середніх і малих промислових підприємств високотехнологічну продукцію виробляють кілька десятків, а щорічні обсяги інноваційної становлять лише дев'ять відсотків [18].

Виконання інноваційних проектів дозволило технопаркам за минулий період створити стабільні виробництва конкурентоспроможної інноваційної продукції, що постійно нарощували обсяги випуску й перерахування до бюджету і позабюджетних фондів.

В результаті аналізу динаміки зміни величини реалізованої технопарками інноваційної продукції видно, що вона постійно зростала і у 2008 році досягнула 3 млрд грн, проте потрібно відзначити і нерівномірну динаміку цього процесу (рис. 1) [11].

Рис. 1. Динаміка зміни величини реалізованої технопарками інноваційної продукції

Так, протягом 2005 – 2006 рр. обсяг реалізованої інноваційної продукції майже не змінився, а у 2007 р. проти 2006 р. зростання складало лише 12%, що значно менше середньорічного приросту. В той же час величина експортованої інноваційної продукції зросла у 2005 році більш як удвічі порівняно із 2002 р., але уже із 2006 р. спостерігається її падіння. Так, у 2008 р. цей показник становив лише 99 млн грн, що відповідає лише 3% від загального обсягу виготовленої інноваційної продукції. Тут потрібно відзначити, що за даними Міністерства освіти та науки України величина реалізації інноваційної продукції починаючи із 2005 р. постійно зменшувалася. Так, у 2005 р. ця величина складала 1,6 млрд грн, у 2006 р. – 1,1 млрд грн, у

2007 – 0,870 млрд грн, а у 2008 – 0,851 млрд грн [19]. Це незбігання офіційної статистики і статистики технологічних парків, можна пояснити тим, що згідно з Законом України № 991-XIV « Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності» до статистичної звітності включаються лише показники технологічних проектів, термін дії яких не перевищує 5 років, тобто термін дії спецрежиму [10].

Потрібно відмітити, що зменшення приросту реалізованої інноваційної продукції у 2005–2006 рр. сталося через прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» та деяких інших законодавчих актів України, якими було повністю скасовано непряму державну підтримку технологічних парків у вигляді податкових пільг для виконавців проектів [20]. Наслідком цього стало порушення виконання затверджених бізнес-планів інноваційних та інвестиційних проектів, втрати виконавцями інноваційних проектів можливості вчасно розраховуватись за придбане устаткування, виконані науково-дослідні та проектні роботи, втрати довіри зарубіжних та вітчизняних інвесторів до стабільності нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності, відмови від участі у фінансуванні інноваційних проектів, а також порушення прав та законних інтересів вітчизняних і зарубіжних суб'єктів підприємницької діяльності. Зберігаючи високі темпи виробництва та реалізації інноваційної продукції, технопарками протягом 2005–2006 рр. не було розпочато виконання жодного інноваційного проекту (рис. 2) [11].

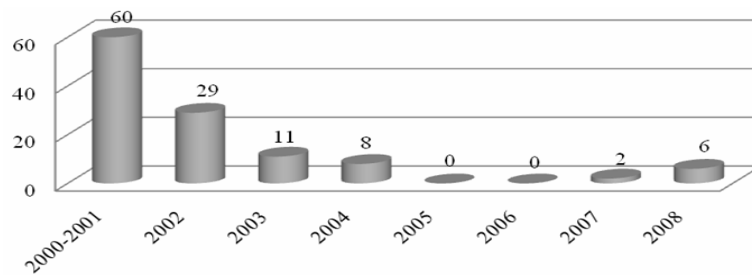

Рис. 2. Динаміка зміни прийнятих технопарками інноваційних проектів

З метою вирішення ситуації, що склалася внаслідок дії Закону України від 12.01.2006 № 3333 «Про внесення змін до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інших законів України» було частково відновлено податкові та митні пільги для виконавців їх проектів [21].

Аналіз зміни обсягів державної підтримки технологічним паркам, показує, що протягом 2000 – 2004 рр. обсяги державної підтримки технопарків постійно зростали із 25,5 млн грн у 2000–2001 рр. до 172,9 млн грн у 2004 році (рис. 3) [11].

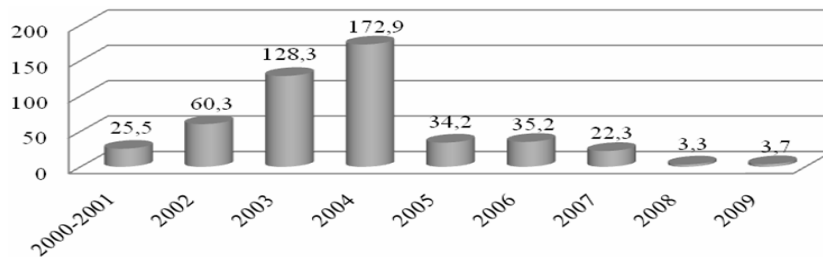

Рис. 3. Обсяг державної підтримки технологічним паркам, млн грн

Однак після прийняття вище згаданого Закону України 991-XI, обсяг державної підтримки технопарками упав майже до нуля, і у 2008 році становив 3,3 млн грн. За 6 місяців 2009 року ця допомога склала 3,7 млн грн. В результаті цього було перервано природний перебіг нарощування інноваційного потенціалу країни за рахунок реалізації нових інноваційних проектів. Зовсім іншу ситуацію можна спостерігати провівши аналіз відрахувань технопарків до державного бюджету України (рис. 4) [11].

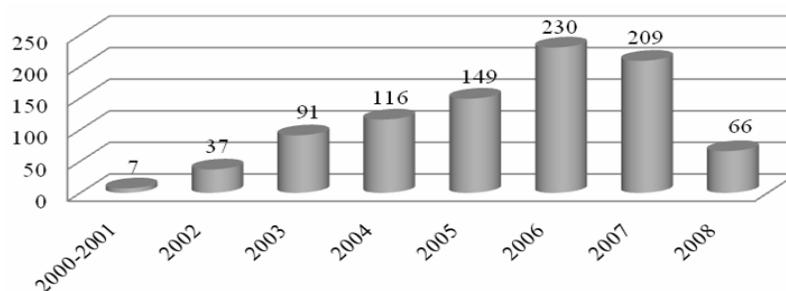

Рис. 4. Відрахування до державного бюджету, млн грн

Тут протягом 2000 – 2006 рр. відбувалось постійне зростання відрахувань і свого максимуму вони досягли саме під час «кризових» для технопарків 2006 – 2007 рр. Лише протягом 2008 року ця величина зменшилась і становила 66 млн грн.

З аналізу частки продукції технопарків в інноваційній продукції промисловості видно, що з початку створення технопарків у 2000 році ця частка постійно зростала і досягла у 2003 р. свого максимуму у 10% (рис. 5) [11].

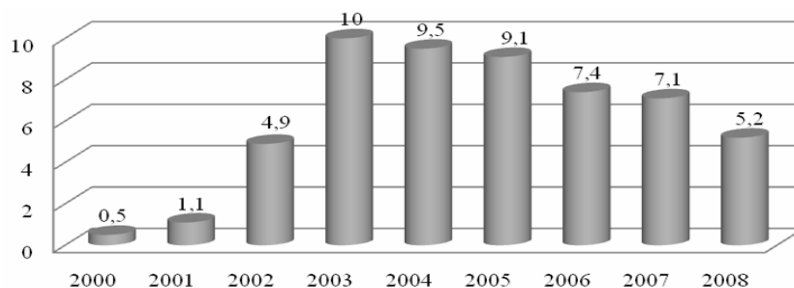

Рис. 5. Частка продукції технопарків в інноваційній продукції промисловості

Проте, починаючи із 2004 року спостерігався постійний низхідний тренд, який досяг у 2008 р. позначки у 5,2%.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, можна зробити певні висновки щодо діяльності технологічних парків в Україні:

– кількість прийнятих проектів технопарків зменшилась у 10 разів (з 60 у 2000 – 2001 рр. до 6 у 2008 р.);

– вичерпано майже весь ресурс раніше затверджених інноваційних проектів;

– величина реалізації інноваційної продукції, виготовленої за допомогою новостворених проектів (протягом п'яти років з початку реалізації проекту) протягом 2005 – 2008 рр. зменшилась удвічі (з 1,6 млрд грн у 2005 до 0,851 млрд грн у 2008 році), хоча й реалізація технопарками інноваційної продукції постійно зростала (з 177 до 3000 млн грн);

– експорт інноваційної продукції протягом 2005 – 2008 рр. зменшився майже в чотири рази (з 367 до 99 млн грн);

– обсяг державної підтримки технопаркам із 172,9 млн грн у 2004 р. зменшився майже до нуля (3,3 млн грн у 2008 році);

– відрахування до державного бюджету протягом 2008 року теж суттєво зменшилися у порівнянні із попередніми роками (66 млн грн у порівнянні із 209 млн грн у 2007 та 230 млн грн у 2006 р.);

– частка продукції технопарків у інноваційній продукції промисловості у порівнянні із 2004 роком зменшилась удвічі і становила 5,2% у 2008 році.

На даний момент ситуація в технопарках є катастрофічною, тому необхідно вжити негайних заходів щодо нормалізації їх роботи, покращення нормативно-законодавчого регулювання їхньої діяльності і наведення порядку в практиці роботи відповідних державних органів. До оперативних заходів підтримки та розвитку технопарків, які необхідно забезпечити в найкоротший термін, належить вимога безумовного виконання положень чинного Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технопарків», у тому числі відновлення вексельної форми оплати митного ПДВ. Для кардинальної зміни ситуації необхідно відновити нормативно-законодавчу базу створення й функціонування технопарків, що успішно діяла в 2000 – 2004 роках, і передбачити такі заходи державної підтримки:

– звільнення від податків на прибуток та додану вартість;

– звільнення від сплати ввізного мита;

– звільнення від сплати ПДВ при імпорті товарів;

– кошти, отримані в іноземній валюті від реалізації продукції, не підлягають обов'язковому продажу;

– проведення розрахунків за експортно-імпортними операціями строк до 180 календарних днів;

– право на прискорену амортизація основних фондів.

Література

1. Васильєва Н. В. Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності технопарків в Україні / Н. В. Васильєва // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 14. – С. 21-23.

2. Семиноженко В. П. Технологічні парки України: перший досвід формування інноваційної економіки / В. П. Семиноженко // Економіка України. – 2004. – №1. – С. 16-21.

3. Нежиборець В. Проблеми розвитку інноваційної діяльності в Україні / В. Нежиборець // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2009. – № 10. – С. 38-42.

4. Бжезинський Зб. Велика шахівниця / Бжезинський Зб. – К. : Міжнародні відносини, 2006. – 256 с.
5. Иноземцев В. Л. Расколота цивилизация. Наличествующие предпосылки и возможные последствия постэкономической революции / Иноземцев В. Л. – М. : Academia-Наука, 1999. – 412 с.
6. Наукова та інноваційна діяльність в Україні за 2008 рік : [стат. щорічник України]. – К. : Державний комітет статистики України, 2009. – 354 с.
7. Інноваційна діяльність промислових підприємств у Хмельницькій області : [стат. збірник / за ред. Скальського В. В.]. – Хмельницький : Головне управління статистики у Хмельницькій області. – 2009. – 80 с.
8. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3355744&cat_id=3185423.
9. Офіційний сайт Міжнародної організації наукових парків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iasp.ws>.
10. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» // Відомості Верховної Ради. – 2002. – № 36. – С. 266.
11. Офіційний сайт Технопарку ІЕЗ ім. Патона. Технологічні парки України: стан і проблеми [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tp.paton.kiev.ua/about/publis/tpukrword.doc>.
12. Закон України «Про схвалення концепції створення індустріальних (промислових) парків» // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 235.
13. Закон України «Про наукові парки» // Офіційний вісник України. – 2009. – № 57. – С. 11.
14. Перелік чинних технологічних парків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/main.php?query=science/innovation/perelik_1.
15. Офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.in.gov.ua>.
16. Зони розвитку високих технологій (технопарки): концепція, практика, перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.prostir.ua/news/view.html?q=812186>.
17. Беляев Д. Технопаркам – зелене світло [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ip-centr.kiev.ua/newcipip/control/uk/publish/article/main?art_id=110579&cat_id=108025.
18. Галега В. Від технопарків до технополісу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kreschatic.kiev.ua/ua/2894/art/33222.html>.
19. Аналіз діяльності технологічних парків України у 2008 та на початку 2009 років [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/science/innovation/analiz2008_2009.doc.
20. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 17. – С. 267.
21. Закон України від № 3333 «Про внесення змін до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інших законів України» // Відомості Верховної Ради. – 2006. – № 22. – С. 187.

Надійшла 20.01.2010

УДК 338.3.01+658

О. С. ХРИНЮК

Національний технічний університет України «КПІ»

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ФУНКЦІЙ ТА ЗАВДАНЬ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У статті досліджуються теоретичні питання забезпечення формування організаційних відносин на виробництві. Показано місце організаційної діяльності в управлінні підприємством. Підкреслюється динамічний характер організаційних заходів на виробництві. Виділено типові групи організаційних процесів на підприємствах та відповідні їм організаційні відносини. Зроблено аналіз основних функцій організації виробництва. Сформульовано основні організаційні завдання на підприємствах. Запропоновано класифікаційні групи організаційних процесів, функцій та завдань.

This article investigates the theoretical question of the formation of institutional relations at work. Displaying place in organized activities in managing the business. Emphasized the dynamic nature orhanizatsiynnyh measures in the workplace. There are four typical groups orhanizatsiynni business processes and corresponding organizational relations. The analysis of the basic functions of production. Formulated the basic organizational tasks in the business. A classification group organizational processes, functions and tasks.

Ключові слова: організація виробництва, організаційні процеси, функції організації виробництва, завдання організації виробництва.

Вступ. Організаційна діяльність є важливим інструментом забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємств. При традиційному підході організацію виробництва розглядають як своєрідний "посилувач" використання наявної матеріально-технічної бази та трудових ресурсів підприємства. В ринкових умовах господарювання з'являються нові цілі виробництва – задоволення потреб